

ného zabití člověka podle §§ 279, 281 odst. I. tr. zák. Důsledkem toho byl rozsudek soudu porotního zrušen i ve výroku o trestu a trest obžalovanému znova vyměřen podle § 281 odst. I. tr. zák.

Čís. 4595.

I cenné papíry (akcie), dané pachatelem se souhlasem vlastníka bance do zástavy za účelem realizace zápůjčky, kterou vlastník tímto způsobem chtěl pachateli poskytnouti, mohou býti předmětem zpronevěry; svémocný prodej těchto papírů pachatelem jest »přivlastněním si« jich po rozumu § 183 tr. zák.

Pro dosah §§ 183, 184 tr. zák. (pro zjištění, jde-li o zločinnou kvalifikaci pokud se týče vyšší sazbu trestní) jest však z povšechné objektivní hodnoty těchto papírů odečísti částku, kterou by bylo vlastníku (svěřiteli) beztak vynaložiti, by si znovu zjednal skutečnou moc nad nimi, i kdyby nebylo došlo ke svémoci (částku, kterou vlastník prostředkem svěřených papírů k lombardu zamýšlel zapůjčiti).

(Rozh. ze dne 21. ledna 1933, Zm I 973/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 23. září 1931, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183, 184 tr. zák., zamítl zmateční stížnost, pokud napadla výrok o vině. Jinak zmateční stížnosti vyhověl, zrušil napadený rozsudek jako zmatečný ve výroku o trestu jakož i ve výrocích s tím souvisících, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost, jež vytýká napadenému rozsudku zmatečnost podle čí. 4, 5, 9 a), 11 § 281 tr. ř., není důvodna, pokud napadá výrok o vině. Vada neúplnosti soudního výroku vytýkaná stížností podle čí. 5 § 281 tr. ř. způsobuje zmatečnost rozsudku jen, mají-li opomenuté výsledky hlavního přeličení nebo třeba skutečnosti jimi napovězené význam rozhodný. Té povahy není ani účel transakce, již L-ová umožnila stěžovateli, odevzdavši mu cenné papíry, ani (finanční) ztráta (hmotná škoda), kterou stěžovateli způsobili jeho zaměstnanci. Že L-ová chtěla — po případě z pohnutky vážné známosti se stěžovatelem a snad dokonce v naději, že je stěžovatel pojme za manželku — umožniti stěžovateli založení vlastního obchodu, nebylo by na závalu předpokladu, že L-ová omezila — zákazem jinakého nakládání, najmě zcizení cenných papírů — svou finanční pomoc stěžovateli na zmocnění k lombardování cenných papírů pro výpůjčku 10.000 Kč, najmě když — jak později se dokáže — lombardem nepřešlo disposiční právo na půjčitele. A zpronevěry dopustil se stěžovatel prodejem cenných papírů, nikoliv tím, že jich ze zástavy nevyplatil, takže je lhostejno, co bylo příčinou, že stěžovatel cenné papíry nevyplatil a nevrátil, a zda příčinou toho byly tvrzené jím ztráty. Po stránce hmotněprávní připomíná se stížnosti pře-

dem, že rozsudek shledává svémoc a trestné provinění stěžovatele výlučně v tom, že, ačkoliv se zavázal, že s lombardovanými akcemi nebude disponovati beze souhlasu L-ové, akcie prodal a že prodej jakožto výkon práva příslušejícího jen vlastníku spadá pod pojem přivlastnění si, pročez bylo také výroky rozsudku omeziti na tuto činnost obžalovaného. Proto jsou bezpředmětny a nenutí k podrobnému vyvracení vývody stížnosti operující s pojmem zadržení za sebou, t. j. pouhého nevrácení svěřené věci svěřiteli nebo třeba nevydání jí osobě svěřitelem určené. Pochybeny jsou vývody stížnosti, jež navazují na předpoklad, že banka, u níž byly akcie lombardovány, nebyla by povinna vrátiti po zaplacení zápůjčky tytéž akcie. Předpoklad je v příkrém rozporu s ustanoveními zákona z 10. října 1924, čís. 241 sb. z. a n. — srov. obzvláště § 1 odst. čís. 2, § 12 odst. čís. 4, §§ 13 a 16 —, když nebylo při hlavním přeličení a není ani stížností tvrzeno, že stěžovatel zmocnil ve smyslu § 3 cit. zák. dotčenou banku, by s převzatými akcemi libovolně nakládala. Byla-li dotčená banka povinna držeti akcie zástavou dané jako cizí pro ni cenné papíry a — ovšem po zaplacení poskytnuté na ně půjčky — stěžovateli je vrátiti, bylo i stěžovateli zásadně možno vrátiti tytéž akcie svědkyni L-ové, takže akcie byly — jako podle ustálené judikatury zrušovacího soudu zastupitelné věci vůbec — vhodným předmětem svěřením a zpronevěry, třebaže byly stěžovateli odevzdány se svolením k opatření si zápůjčky lombardem.

Nesprávný jest i názor stížnosti, že lombardem přešlo dispoziční právo se stěžovatele-dlužníka na banku-věřitelku. Lombardem nabyla banka — ovšem krom neomezené faktické možnosti dispozice — jen oprávnění k dispozicím krytým rozsahem práva zástavního, kdežto jinak příslušelo právo s akcemi disponovati nadále — v poměru mezi bankou a stěžovatelem — tomuto, jenž také skutečně tohoto práva a této možnosti použil, vlastně zneužil ku prodeji akcií bance. Úplnou volnost dispozice s akcemi mohl si stěžovatel arcíť zjednatí jen zaplacením lombardní zápůjčky a jen dispoziční moc takto zúženou nebo třeba stíženou a podmíněnou mohl a měl — po případě v určené mu době — stěžovatel L-ové vrátiti, neměl-li hotových peněz k zaplacení půjčky. Než za toto zmenšení, ztížení, zúžení dispoziční volnosti L-ové, jež nastalo — ponecháme-li stranou případný nesoulad mezi výší lombardní půjčky — jak byla určena L-ovou a jak byla uskutečněna obžalovaným — se souhlasem L-ové, nečiní se stěžovatel v rozsudku zodpovědným. Provinění jeho podle § 183 tr. zák. trestné je rozsudkem a to právem spatřováno ve svémoci stěžovatelově, která přistoupila k stěžovateli dovolenému lombardování akcií, totiž v prodeji akcií. Prodejem tím disponoval stěžovatel s akcemi, odevzdanými do jeho neomezené faktické moci k určitému způsobu nakládání, tedy s věcmi svěřenými, způsobem jinakým, ku kterému nebyl zmocněn a jakým disponovati může jen vlastník věcí, takže si tím stěžovatel akcie přivlastnil, připravuje L-ovou též o zmíněnou ztenčenou možnost dispozice s akcemi a porušuje, vlastně niče k akciím se vztahující věcné právo (vlastnictví) L-ové v rozsahu zbylém po jich lombardování, nikoli — jak nesprávně tvrdí stížnost — jen obligační nárok L-ové na to, by jí bylo vráceno stejné množství akcií téhož druhu

a téže hodnoty, nebo by jí byla zaplacená hodnota akcií. Stížnost prokázala se, pokud napadla výrok o vině, neodůvodněnou a byla proto v tomto směru zamítnuta.

V právu je však stížnost, pokud napadla výtkou zmatečnosti podle čí. 11, nesprávně i čí. 4 a 5 § 281 tr. ř. výrok o trestu, který byl nalézacím soudem v napadeném rozsudku vyměřen podle druhé trestní sazby § 184 tr. zák. nebo třeba §§ 1 a 4 zák. z 22. prosince 1921, čí. 471 a čl. I. zák. z 21. prosince 1925, čí. 257 Sb. z. a n., zřejmě na předpokladu, že částkou po rozumu § 184 tr. zák. je prostě a vždy prodejní cena (obchodní hodnota) zpronevěřené věci, a na podkladě dalším, že objektivní prodejní (obchodní) cenou zpronevěřených akcií byla — viz i rozsudečnou větu — částka 25.404 Kč. Po období posl. věty § 173 tr. zák. jest i u zpronevěry přihlížeti k výši škody osoby, jejíž právo k věci se vztahující bylo zpronevěrou poškozeno, takže bude pro dosah §§ 183, 184 tr. zák. z povšechné objektivní hodnoty zpronevěřené věci odečísti částku, již by bylo osobě k věci oprávněné beztak vynaložiti — za tím účelem, by si znova zjedнала faktickou moc nad věcí — i kdyby nebylo došlo ku trestné svémoci; neboť o tolik zmenšuje se zájem této osoby na tom, by si dotčenou věc zachovala, čili hodnota této věci s hlediska oprávněné k ní osoby, hlediska to ovšem subjektivního avšak — protože ustanovením o zpronevěře jsou chráněny zájmy a věcná práva této osoby — rozhodného. V souzené trestní věci byly zpronevěřené věci (akcie) dány před souzenou svémocí se souhlasem majitelky v zástavu za zápůjčku 10.000 Kč. Z této zástavy bylo majitelce akcií — ovšem s výhradou postihu proti stěžovateli za nesplnění obligačního závazku k zaplacení zápůjčky a uvolnění zástavy — vyplatiti dotčené cenné papíry; o tuto zápůjčku zmenšila se pro ni tehdejší hodnota akcií, takže činila méně než 20.000 Kč. Použil-li rozsudek na souzený skutek trestní sazby, podmíněné hodnotou vyšší 20.000 Kč, vykročil z mezí trestní sazby, která se při správném použití zákona ke skutku vztahuje, a je zmatečným podle § 281 čí. 11 tr. ř. Proto bylo dále uznati, jak se stalo.

Čís. 4596.

Příkaz prvního odstavce § 36 tr. zák. platí neobmezeně bez ohledu na rozsah proveditelnosti zásady druhého odstavce téhož §.

Odpykal-li si již pachatel v cizozemsku trest na svobodě, uložený mu pro t ý ž hrdelní zločin, nelze mu podle § 50 tr. zák. v tuzemsku uložit trest smrti, nýbrž jen trest těžkého žaláře doživotního, který však lze zmírniti použitím ustanovení § 338 tr. ř.; uložení tohoto trestu není tu na závadu zákaz zosřtení trestu doživotního žaláře podle § 50 tr. zák., nebyly-li s výkonem onoho trestu na svobodě v cizozemsku buď povšechně pro způsob jeho výkonu nebo konkrétně pro zvláště nařizené zosřtení pro pachatele spojeny újmy, které podle předpisů v tuzemsku platných s výkonem doživotního těžkého žaláře spojeny nebývají a spojeny býti nesmí.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1933, Zm I 867/32.)